

'Mensen
vergelijken
mij weleens
met een
sfinx'

Hoe zien we onszelf en wat denken anderen? Deze week Ivo van Hove (46). Hij is directeur van Toneelgroep Amsterdam. Er wachten in het nieuwe seizoen negen producties op zijn leiding. TEKST ELLEKE VAN DUIN

Wie zwemt daar?

'Dat ben ik op vakantie. De drie wolkjes verbeelden mijn leven. Op links mijn werk in het theater, in het midden dus de vakantie en op rechts mijn privé-leven. Iedereen denkt altijd maar dat ik een workaholic ben, maar deze andere twee zaken zijn net zo belangrijk.'

Een moment voor uzelf, die gesloten ogen?

'Ja, een moment van bezinning. Daar heb ik soms enorm veel behoefte aan. Vanaf 's morgens tot 's avonds laat zit ik tussen de mensen. Mijn werk is een heel sociale bezigheid, dan moet ik af en toe even tot mezelf komen. Ooit zei iemand: je hebt een Mona Lisa-glimlach. Dat herken ik wel. Dat is mijn schuchtere kant. Dan gaan de luiken dicht en zit ik in mezelf. Privé is privé. Die schuchterheid wordt trouwens snel verward met pretentius.'

Was Mona Lisa zo schuchter?

'Geheimzinnig, dat wordt mij ook vaak verweten. Mensen noemen me onaantastbaar, vergelijken mij weleens met een sfinx. Ik zou een mysterieuze netwerker zijn, een *control freak*. Maar dat wil ik juist helemaal niet. Ik wil geliefd zijn, ik wil dat mensen mijn voorstellingen gaan zien. Ik weet wel dat die teruggetrokkenheid moeilijk te doorbreken is. Maar ik kan er niets aan doen, het maakt deel uit van mijn persoonlijkheid. Niet iedereen is toch altijd maar hetzelfde?'

Wat vinden uw collega's van uw 'gespleten persoonlijkheid'?

'Zij komen met al mijn kanten in contact. Als directeur moet ik controle houden, streng zijn. Maar ik ben ook regisseur, dan mag ik roepen en tieren. Ik heb veel verbeeldingskracht nodig in mijn werk, moet altijd begrijpen hoe de ander zich voelt. Daardoor kan ik veel wisselende gedaanten aannemen. En daardoor is mijn werk ideaal voor mijn karakter.'

Hoe gaat u om met kritiek?

'Om de zoveel maanden word ik door recensenten flink bekritiseerd. Prima. Maar ik kan niet tegen onrechtvaardigheid. Dan word ik onhandelbaar. Ook hypocrisie vind ik afschrikjend, dan word ik woest! Maar als iemand rechtvaardige kritiek heeft, goed opgebouwd, dan wil ik daar best naar luisteren. Immers, als we het allemaal eens zijn, is niemand tevreden, toch?'

Wat vinden mensen aantrekkelijk aan u?

'Ik vind mezelf niet heel mooi en niet heel afstotend. Toch zeggen mensen nog geregeld: "Wat zie je er lekker uit." Maar verder? Ik doe niet zo veel aan mijn uiterlijk, ga niet naar de sportschool. Ik heb een heel middelmatige maat, maat 48. Vroeger was dat een mannequinmaat, geloof ik. De verhoudingen kloppen dus wel, laten we

het daar maar op houden. Wat beschamend is dit zeg, praten over je uiterlijk.'

Beschaamd, u?

'Dat zal wel met mijn katholieke achtergrond te maken hebben. Het katholicisme is de religie van de schaamte. Men schaamt zich voor zijn lichamelijkeheid. En dus zijn seksualiteit. Een voordeel: als je je ergens voor schaamt, is er nog veel om toneel van te maken. Als alles kan en mag, houd je niet veel over. Met je trauma's maak je lekker toneel.'

Vinden uw vrienden u ook lastig?

'Soms. Ik ben af en toe best moeilijk. Ik heb zo mijn meningen, maar ik ben wel een open boek. Je weet bij mij

waar ik voor sta, ik ben niet van de wandelgangen en de achterdeurtjes. Ik ben ook niet rancuneus; kan goed vergeven en vergeten. Verder ben ik trouw aan mijn vrienden; ik ben geen bij die op iedere bloem gaat zitten.'

Zou u iets aan uzelf willen veranderen?

'Ja, ik vind dat in mezelf gekeerd zijn soms erg lastig. Ik zou 's morgens vroeg binnen willen komen en voluit goedemorgen willen zeggen tegen iedereen. Dat lukt helaas lang niet altijd.'

Hoe zou u op anderen willen overkomen?

'Gewoon aardig, beminnelijk en sociaal.'